

Sygn. akt I ACa 1588/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Małgorzata Rybicka – Pakuła

Sędzia SA Beata Kozłowska (spr.)

Sędzia SO (del.) Zuzanna Adamczyk

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - Jednostki Wojskowej (...) w W.

przeciwko S. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie

z dnia 17 czerwca 2014 r.

sygn. akt II C 26/13

I. odrzuca apelację w zakresie dotyczącym postanowienia ujętego w punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku;

II. zmienia zaskarżony wyrok:

- w punkcie drugim częściowo w ten sposób, że zasądza od S. K. na rzecz Skarbu Państwa - Jednostki Wojskowej (...) w W. kwotę 237 543 zł (dwieście trzydzieści siedem tysięcy pięćset czterdzieści trzy złote) z ustawowymi odsetkami od dnia 5 lipca 2012 r. do dnia zapłaty,

- w punkcie trzecim w ten sposób, że zasądza od S. K. na rzecz Skarbu Państwa - Jednostki Wojskowej (...) w W. kwotę 2 160 zł (dwa tysiące sto sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu,

- dodaje punkt czwarty o treści: zasądza od S. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie kwotę 11 877,15 zł (jedenaście tysięcy osiemset siedemdziesiąt siedem złotych piętnaście groszy) tytułem części niewiszczonej opłaty od pozwu;

III. oddala apelację w pozostałym zakresie;

IV. zasądza od S. K. na rzecz Skarbu Państwa - Jednostki Wojskowej (...) w W. kwotę 1 620 zł (jeden tysiąc sześćset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

V. zasądza od S. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie kwotę 11 877,15 zł (jedenaście tysięcy osiemset siedemdziesiąt siedem złotych piętnaście groszy) tytułem części nieuiszczonej opłaty od apelacji.

Sygn. akt I ACa 1588/14

UZASADNIENIE

Powód Skarb Państwa – Jednostka Wojskowa (...) wniósł o zasądzenie od pozwanego S. K. kwoty 360 492,09 zł tytułem kary umownej wynikającej z nienależytego wykonania umowy (...) z dnia 15 lipca 2011 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wniósł również o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu.

W dniu 6 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając w całości roszczenie powoda i zasądzając na jego rzecz kwotę 7 200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

(...) K. złożył od powyższego nakazu zapłaty sprzeciw, zaskarżając nakaz w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Jednocześnie pozwany wniósł o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany zaprzeczył istnieniu zobowiązania wobec powoda. Wskazał, że roszczenie powoda o zapłatę kary umownej wygasło, gdyż powód nie skorzystał z ustanowionego na potrzeby postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zabezpieczenia należytego wykonania umowy w postaci gwarancji bankowej w terminie jej obowiązywania. W związku z tym nie przysługuje mu roszczenie o zapłatę kary umownej z tytułu nieterminowej dostawy towarów. Nadto na rozprawie w dniu 30 kwietnia 2014r. pozwany zakwestionował wysokość wyliczenia dochodzonej kary umownej.

Na rozprawie w dniu 4 czerwca 2014 r. powód ograniczył powództwo do kwoty 294 554,25 zł , cofając pozew w pozostałym zakresie wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Wyrokiem z dnia 17 czerwca 2014 r. Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie:

I. umorzył postępowanie co do kwoty 65 937,84 zł;

II. w pozostałym zakresie oddalił powództwo;

III. zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 7 217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Swe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i następujących ocenach prawnych:

W dniu 15 lipca 2011 r. w wyniku udzielenia zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego, pomiędzy Skarbem Państwa – Jednostką Wojskową (...), jako zamawiającym, a S. K. – (...), jako wykonawcą, została zawarta umowa o nr (...). Wykonawca, zobowiązał się do dostawy sprzętu do oczyszczania lotnisk za cenę brutto 12.669.000 zł brutto. Termin realizacji zamówienia określono do 30 listopada 2011 r. (§ 3 ust. 1 umowy). Zgodnie z § 3 ust. 3 umowy, termin jej wykonania uważany miał być za zachowany, jeżeli do dnia 30 listopada 2011 r., wykonawca:

- dostarczy przedmiot umowy do Jednostki Wojskowej (...) (1 sztuka), Jednostki Wojskowej (...) (1 sztuka), Jednostki Wojskowej (...) (2 sztuki), Jednostki Wojskowej (...) (1 sztuka), Jednostki Wojskowej (...) (1 sztuka), Jednostki Wojskowej (...) (1 sztuka), Jednostki Wojskowej (...) (1 sztuka) - (§ 3 ust. 3 pkt. a w zw. z § 4 umowy i załącznikiem(...) do umowy),

- prześle do Wydziału Centralnej Rejestracji (...) Sił Zbrojnych i (...) Komunikacyjnych (dalej (...)) dokumenty: wnioski o zarejestrowanie przedmiotu umowy - w 2 egzemplarzach (oryginał i kopia), kopie faktury - oddzielnie na każdy przedmiot umowy, wyciąg ze świadectwa homologacji albo odpis decyzji zwalniającej przedmiot umowy z homologacji, kartę pojazdu, po jednym egzemplarzu (kopii) protokołów, tj. „Protokołu odbioru technicznego” i „Protokołu przyjęcia - przekazania” (§ 3 ust. 3 pkt. b w zw. z § 5 ust. 9 umowy),
- przeprowadzi szkolenie teoretyczne i praktyczne z wytypowanymi przez jednostki wojskowe osobami według programu szkolenia opracowanego przez wykonawcę i uzgodnionego z Zarządem Planowania Rozwoju(...) oraz Szefostwem Infrastruktury Inspektoratu (...) w terminie 2 tygodni przed rozpoczęciem szkolenia, a po zakończeniu szkolenia wyda przeszkolonym imienne dokumenty uprawniające do pracy na dostarczonym przedmiocie umowy i jego obsłudze (§ 3 ust. 3 pkt. c w zw. z § 5 ust. 15 umowy).

Strony ustaliły, że wykonawca zapłaci zamawiającemu karę umowną w wysokości 0,1 % ceny brutto części umowy niezrealizowanej w wymaganym terminie objętej okresem rozliczeniowym za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jednak nie mniej niż 50 zł (§ 12 ust. 2 umowy). Kary umowne nie mogły przekroczyć 20 % ceny brutto umowy (§ 12 ust. 6 umowy).

We wrześniu 2011 r. pozwany wystąpił do powoda o przedłużenie terminu wykonania przedmiotu zamówienia. Powód w oparciu o § 15 ust. 2 pkt. 2 umowy, wedle którego termin może ulec zmianie jedynie ze względu na działanie siły wyższej, odmówił wydłużenia terminu wykonania umowy.

Pozwany dostarczył przedmiot umowy poszczególnym odbiorcom oraz przeprowadził szkolenia w następujących terminach:

- Jednostce Wojskowej (...) w dniu 9 grudnia 2011 r.
- Jednostce Wojskowej (...) odpowiednio 28 grudnia 2011r. i 9 grudnia 2011r.,
- Jednostce Wojskowej (...) odpowiednio 20 grudnia 2011 r. (2 dostawy) i 13 grudnia 2011 r. (4 szkolenia),
- Jednostce Wojskowej (...) odpowiednio 14 grudnia 2011 r. i 13 grudnia 2011 r.,
- w Jednostce Wojskowej (...) odpowiednio 20 grudnia 2011 r. i 13 grudnia 2011 r..
- dostawa towarów dla Jednostek Wojskowych (...) i (...) nastąpiła w dniu 23 grudnia 2011 r.

Powód terminowo uregulował całość należności za dostarczony towar, nie zgłaszał przy tym zastrzeżeń przy jego odbiorze.

Sąd Okręgowy uznał powództwo za niezasadne.

Strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 294.554,25 zł z tytułu kary umownej za opóźnienie w wykonaniu umowy nr (...) z dnia 15 lipca 2011 r.

Pozwany popadł w zwłokę w spełnieniu świadczenia wynikającego z powyższej umowy. W takim przypadku powodowi, jako zamawiającemu, w stosunku do pozwanego, zgodnie z § 12 ust. 2 umowy, przysługiwało roszczenie o zapłatę kary umownej w wysokości 0,1 % ceny brutto części umowy niezrealizowanej w wymaganym terminie objętej okresem rozliczeniowym za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jednak nie mniej niż 50 zł.

Zgodnie z art. 483 § 1 k.c., można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). Zauważyć należy, iż zakres odpowiedzialności z tytułu kary umownej z art. 483 k.c. pokrywa się z zakresem ogólnej odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania na zasadzie art. 471 k.c. W

związku z tym przesłanki obowiązku zapłaty kary umownej odpowiadają również ogólnym przesłankom kontraktowej odpowiedzialności odszkodowawczej z tym jednak, iż zastrzeżenie kary umownej wprowadza modyfikację ogólnych reguł odpowiedzialności kontraktowej w ten sposób, że dla zaistnienia obowiązku zapłaty kary umownej niezbędne jest wystąpienie tylko dwóch przesłanek, a mianowicie istnienie skutecznego zastrzeżenia umownego zapłaty kary umownej i niewykonania bądź nienależytego wykonania zobowiązania. W konsekwencji wierzyciel, dla którego zastrzeżona została kara umowna, zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu musi wykazać istnienie i treść zobowiązania łączącego go z dłużnikiem, wysokość kary oraz wystąpienie okoliczności uzasadniających jej naliczenie.

W ocenie Sądu Okręgowego, powód, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c. nie udowodnił faktów, z których wywodził skutki prawne w postaci wysokości kary umownej. Jego twierdzenie, iż kara umowna jest należna powodowi w kwocie 294 554,25 zł, nie znajduje potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym.

Kara umowna powinna być określona w umowie kwotowo albo przez wskazanie jej podstaw. Podstawy te muszą być wskazane w sposób umożliwiający w prosty, matematyczny sposób ustalenie jej wysokości. Zgodnie z § 12 ust. 2 umowy, kara umowna została ustalona w wysokości 0,1 % ceny brutto części umowy niezrealizowanej w wymaganym terminie objętej okresem rozliczeniowym za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jednak nie mniej niż 50 zł. Pozwany skorzystał z możliwości dostarczenia do poszczególnych jednostek wojskowych zamówionego towaru częściami, przy tym każdorazowo, uchybił terminowi wykonania umowy ustalonego na dzień 30 listopada 2011 r. Powyższe pozwala na przyjęcie, iż przy ustaleniu wymiaru kary umownej należało uwzględnić okres od 1 grudnia 2011 r. (data wymagalności) do dnia wykonania ostatniej z czynności wymienionych w katalogu § 3 ust. 3 pkt. a – c umowy, jako datę końcową wykonania poszczególnych części dostawy.

Przedłożone w toku postępowania dokumenty, w szczególności protokół przyjęcia – przekazania wraz z dowodem rozrachunkowym i dokumentem przyjęcia środka trwałego oraz formularze szkolenia operatora/mechanika, pozwalają na ustalenie daty dostarczenia towaru oraz przeprowadzenia szkolenia. Brak jest natomiast dowodów potwierdzających przekazanie do (...) dokumentów niezbędnych do zarejestrowania przedmiotu zamówienia. Tylko komplet powyższych dokumentów pozwoliłby na ustalenie daty zrealizowania poszczególnych partii zamówienia, a tym samym ilość dni zwłoki stanowiących podstawę wymiaru kary umownej. Z samego zaś faktu, że strona powodowa sporządziła dokument, w postaci noty księgowej nr (...) nie wynika fakt prawidłowości wyliczenia wysokości kary umownej oraz przyjętych za podstawę tego wyliczenia dat wykonania poszczególnych partii dostawy przedmiotu zamówienia. Należy przy tym zauważyć, iż część dokumentów dołączonych do akt mających potwierdzać wysokość ustalonej kary umownej i jednocześnie potwierdzenie przekazanie do (...) dokumentów niezbędnych do zarejestrowania przedmiotu zamówienia, nie dotyczy umowy (...), a umowy (...).

Powód na rozprawie w dniu 30 kwietnia 2014 r. został zobowiązany do przedstawienia w terminie 14 dni szczegółowego wyliczenia kwoty dochodzonej pozwem. Powód nie wykonał zobowiązania w terminie, stąd też Sąd na podstawie art. 207 § 6 k.p.c. zobligowany był do pominięcia twierdzeń i wniosków dowodowych zgłoszonych w piśmie pełnomocnika powoda z dnia 14 maja 2014 r. W tej sytuacji dokument noty księgowej nr (...) z dnia 7 maja 2011 r. na kwotę 294 554,25 zł, na której powód oparł swoje roszczenie, w ocenie Sądu Okręgowego, nie może być uznany za wystarczającą podstawę uzasadniającą uwzględnienie powództwa.

Reasumując powyższe, ocena twierdzeń powoda, iż przysługuje mu roszczenie w wysokości 294.554,25 zł, musiała zostać dokonana z uwzględnieniem rozkładu ciężaru dowodu w tym zakresie. Sąd uznał, iż powód nie udowodnił wysokości kary umownej. W niniejszej sprawie ciężar dowodu wykazania wysokości kary umownej spoczywał na powodzie, który mógł za pomocą wszelkich środków dowodowych wykazywać czasookres, stanowiący podstawę do jej naliczenia. W pierwszej kolejności ciężar udowodnienia kary umownej w określonej wysokości (art. 483 § 1 k.c.) i długości zwłoki w spełnieniu świadczenia, spoczywał na stronie powodowej, która nie sprostała swojemu obowiązkowi.

Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do działania z urzędu w celu poszukiwania dokumentów na poparcie twierdzeń powoda w sytuacji, gdy strona powodowa działała przez profesjonalnego pełnomocnika.

Z uwagi na powyższe, powództwo podlegało oddaleniu.

Na rozprawie w dniu 4 czerwca 2014 r. powód cofnął pozew wraz z zrzeczeniem się roszczenia, zatem Sąd Okręgowy umorzył postępowanie co do kwoty 65 937,84 zł zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c..

Powód zaskarżył apelacją wyrok, wnosząc o jego uchylenie, zniesienie postępowanie i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Powód zarzucił naruszenie:

1. art. 379 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 67 § 2 zd. 2 k.p.c. i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417 ze zm., dalej jako „u.p.g.s.p.”) skutkujące nieważnością postępowania z uwagi na brak właściwego umocowania pełnomocnika;

2. art. 503 § 1 k.p.c. oraz 207 § 6 k.p.c. poprzez dopuszczenie spóźnionych twierdzeń strony pozwanej z pominięciem twierdzeń strony powodowej, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia wyrażonej w art. 32 ust. 1 i 45 ust. 1 Konstytucji RP zasady równego traktowania stron.

Pozwany w odpowiedzi na apelację powoda wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych za instancję odwoławczą.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W apelacji powód wskazał, że zaskarża wyrok w całości i wskazał jako wartość przedmiotu zaskarżenia kwotę pierwotnego roszczenia 360 492,09 zł. Przyjąć zatem należy, iż apelacją powód zaskarżył również rozstrzygnięcie ujęte w punkcie 1 wyroku, tj. umorzenie postępowania co do kwoty 65 937,84 zł. Trzeba jednak zwrócić uwagę, iż postanowienie w przedmiocie umorzenia postępowania podlega zaskarżeniu zażaleniem a nie apelacją. Dlatego też Sąd Apelacyjny odrzucił apelację w zakresie dotyczącym postanowienia ujętego w punkcie pierwszym zaskarżonego wyroku.

Apelacja powoda w pozostałym zakresie jest częściowo zasadna, pomimo tego, że nie wszystkie z zarzutów apelacji można uznać za zasadne.

W pierwszej kolejności odniesienia wymaga podniesiony przez powoda zarzut nieważności postępowania. Powód wskazał na naruszenie art. 379 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 67 § 2 zd. 2 k.p.c. i art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 169, poz. 1417 ze zm., dalej jako „u.p.g.s.p.”) skutkujące, jego zdaniem, nieważnością postępowania z uwagi na brak właściwego umocowania pełnomocnika powoda. Zdaniem Sądu Apelacyjnego zarzut ten jest całkowicie chybiony. Powód, podnosząc ten zarzut i odwołując się do treści art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, w żadnej mierze nie odniósł się do złożonego w niniejszej sprawie oświadczenia Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa z dnia 25 czerwca 2012 r. o przekazaniu zastępstwa procesowego podmiotowi reprezentującemu Skarb Państwa. Ustawodawca dopuścił taką możliwość w art. 8 b ust. 1 ustawy o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, a powód nie twierdzi w apelacji, że warunki przewidziane w tym przepisie nie zostały spełnione.

Kolejny zarzut apelacji to zarzut naruszenia art. 503 § 1 k.p.c. oraz 207 § 6 k.p.c. poprzez dopuszczenie spóźnionych twierdzeń strony pozwanej a pominięciem twierdzeń strony powodowej, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia wyrażonej w art. 32 ust. 1 i 45 ust. 1 Konstytucji RP zasady równego traktowania stron.

Co do zasady zarzut ten uznać należy za częściowo zasadny. Trzeba bowiem zauważyć, iż w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany nie podniósł zarzutów co do samej wysokości kar umownych naliczonych przez powoda. Co prawda w samym pozwie powód nie przedstawił sposobu wyliczenia kar umownych, tym niemniej do pozwu załączył wezwanie do zapłaty z dnia 7 maja 2012 r., w którym wskazane zostało od jakich konkretnie kwot powód naliczył kary umowne i

za ile dni zwłoki. Tym samym pozwany miał możliwość przeanalizowania samego sposobu naliczenia kar umownych i dokonania kontroli wysokości dochodzonej przez powoda katy umownej.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie twierdził, iż wyliczenie kar umownych zawarte w wezwaniu do zapłaty jest nieczytelne, bądź wadliwe. Zakwestionował roszczenie powoda co do zasady. Po raz pierwszy pozwany, reprezentowany w niniejszej sprawie przez zawodowego pełnomocnika wskazał, iż kwestionuje swą odpowiedzialność tak co do zasady, jak i wysokości, na rozprawie w dniu 30 kwietnia 2014 r. Zatem co do zasady zgodzić się należy z powodem, iż zarzut ten, odnoszący się do wysokości kar umownych, był spóźniony.

Nie oznacza to jednak, iż powód uczynił zadość zobowiązaniu sądu do przedstawienia szczegółowego wyliczenia kar umownych nałożonemu na rozprawie w dniu 30 kwietnia 2014 r. Co prawda zobowiązanie to nie było zbyt precyzyjne, bowiem zostało nałożone na powoda po złożeniu przez niego wniosku o połączenie niniejszej sprawy ze sprawą, w której powód również dochodzi kar umownych w związku ze zwłoką pozwanego w realizacji drugiej umowy zawartej przez strony i wskazaniu przez powoda wysokości kar dochodzonych w tej drugiej sprawie, a Sąd Okręgowy w swym zobowiązaniu nie wskazał, o które konkretnie kary umowne chodzi, tym niemniej zauważyć należy, iż pismo procesowe z dnia 14 maja 2014. zawierające szczegółowe wyliczenie kar umownych, powód złożył po zakreślonym mu terminie, bo dopiero 26 maja 2014 r. Poza tym powód przedstawił w tym piśmie jedynie wyliczenie kar umownych dochodzonych w drugiej ze spraw, nie wskazał natomiast szczegółowego wyliczenia kar umownych dochodzonych w niniejszej sprawie.

Okoliczność ta, tj. niewykonanie przez powoda zobowiązania sądu, nie zwalniała Sądu Okręgowego z obowiązku oceny zasadności roszczeń powoda w świetle twierdzeń pozwu niezakwestionowanych przez pozwanego w sprzeciwie i dokumentów przedstawionych wraz z pozwem. Te, zdaniem Sądu Apelacyjnego, dają podstawy do uznania, iż roszczenia powoda są zasadne.

Sam fakt realizacji umowy z naruszeniem ustalonego w umowie terminu jest bezsporny. Pozwany bowiem przyznał, że w umowie zobowiązał się do dostawy sprzętu w terminie do dnia 30 listopada 2011 r., a faktycznie dostarczył sprzęt w grudniu 2011 r. Przedmiotem dostaw miał być sprzęt – odkurzacze lotniskowe – dostarczane do 8 jednostek. Wartość każdej z dostaw to kwota 1 583 625 zł. Z treści wezwania do zapłaty wynika, iż w związku z 4 dostawami powód naliczył kary umowne za 22 dni zwłoki, w związku z 3 dostawami kary umowne za 23 dni zwłoki i w związku z jedną dostawą naliczył kary umowne za 28 dni zwłoki.

Jeśli chodzi o dostawę do:

- JW S. – dostawa sprzętu nastąpiła 23 grudnia 2011 r., a więc kary umowne mogły być naliczone za okres od 1 grudnia do 22 grudnia 2011 r. – czyli za 22 dni zwłoki,
- JW N. - dostawa sprzętu nastąpiła 20 grudnia 2011 r., a więc kary mogły być liczone tylko za 19 dni zwłoki,
- JW Z. - dostawa nastąpiła 23 grudnia 2011 r., a więc kara umowna mogła być liczona tylko za 22 dni zwłoki,
- JW L. – dostawa sprzętu nastąpiła 14 grudnia 2011 r., a więc kara umowna mogła być liczona tylko za 13 dni zwłoki,
- JW R. - dostawa do magazynu nastąpiła dnia 28 grudnia 2011 r., a więc kara umowna mogła być liczona tylko za 27 dni zwłoki,
- JW D. dostawa sprzętu do magazynu nastąpiła 9 grudnia 2011 r., więc kara umowna mogła być liczona tylko za 8 dni zwłoki,
- JW P. - dostawa sprzętu do magazynu nastąpiła 20 grudnia 2011 r., a więc kara umowna mogła być liczona tylko za 19 dni zwłoki,
- JW P. - dostawa sprzętu nastąpiła 20 grudnia 2011 r., a więc kara umowna mogła być liczona tylko za 19 dni zwłoki.

Nie jest sporne, iż szkolenia nastąpiły też z opóźnieniem, ale przed dostawami sprzętu, więc okoliczność ta nie dawała podstaw do naliczenia dalszych kar umownych. Jeśli natomiast chodzi o przekazanie dokumentów potrzebnych do rejestracji sprzętu, to powód faktycznie w tym zakresie nie przedstawił żadnych dowodów. Okoliczność ta nie dawała jednak podstaw do oddalenia powództwa jako nieudowodnionego, a jedynie brak podstaw do naliczenia kar umownych w szerszym zakresie, niż wyżej wskazane okresy zwłoki w dostawie sprzętu. Kara umowna za jeden dzień zwłoki w przypadku pojedynczej dostawy to kwota 1 583,62 zł (0,01 % od ceny wynoszącej 1 583 625 zł).

Wyżej wskazane wyliczenia okresów zwłoki w dostawie sprzętu dają powodowi podstawy do naliczenia kar umownych za 2 okresy zwłoki wynoszące 22 dni (2 X 34 839,64 zł), 3 okresy zwłoki wynoszące 19 dni (3 x 30 033,78 zł), 1 okres zwłoki wynoszący 27 dni (42 757,74 zł), 1 okres zwłoki wynoszący 13 dni (1x 20 587,06 zł) i 1 okres zwłoki wynoszący 9 dni (1x 14 252,58 zł).

Razem kary umowne, których może domagać się powód, to kwota 237 543 zł.

Sąd Apelacyjny za całkowicie bezzasadny uznał zarzut wygaśnięcia roszczenia na skutek nieskorzystania przez powoda z ustanowionego przez pozwanego zabezpieczenia w postaci gwarancji bankowej. Strony bowiem nie ograniczyły odpowiedzialności pozwanego z tytułu kar umownych poprzez postanowienie wykluczające prawo powoda do kar umownych po wygaśnięciu gwarancji bankowej. Zdaniem Sądu Apelacyjnego brak jest również podstaw do miarkowania kar umownych czy też uznania roszczeń powoda za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Powód bowiem przystępując do przetargu winien był upewnić się czy jest w stanie spełnić warunki przyszłej umowy w terminie, w szczególności z uwagi na okres produkcji sprzętu, którego umowa miała dotyczyć.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie drugim częściowo w ten sposób, że zasądził od S. K. na rzecz Skarbu Państwa - Jednostki Wojskowej (...) w W. kwotę 237 543 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 lipca 2012 r. do dnia zapłaty. Konsekwencją tej zmiany jest konieczność zmiany rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu. Jak zostało wyżej wskazane, pod wygrał w 65 % dlatego winien ponieść 35 % kosztów procesu, a pozwany 65 % tych kosztów. Całość kosztów faktycznie poniesionych przez strony to kwota 14 400 zł obejmująca wynagrodzenia pełnomocników stron. 35 % z tej kwoty to kwota 5 040 zł, a powód poniósł koszty w kwocie 7 200 zł, dlatego też Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok w punkcie trzecim w ten sposób, że zasądził od S. K. na rzecz Skarbu Państwa - Jednostki Wojskowej (...) w W. kwotę 2 160 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Konsekwencją przegrania przez pozwanego procesu w 65 % była konieczność rozliczenia nieuiszczonych kosztów sądowych, od których powód był zwolniony. Odpowiadająca zasądzonemu roszczeniu część opłaty od pozwu, zasądzona od pozwanego, to kwota 11 877,15 zł, dlatego też Sąd Apelacyjny na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych dodał punkt czwarty o treści: „zasądza od S. K. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie kwotę 11 877,15 zł tytułem części nieuiszczonej opłaty od pozwu”.

Apelacja powoda w pozostałym zakresie, jako bezzasadna, została oddalona w oparciu art. 385 k.p.c.

Pozwany przegrał na etapie postępowania apelacyjnego w 65 % a powód w 35 %. Dlatego też w oparciu o art. 100 k.p.c. Sąd Apelacyjny stosunkowo rozliczył pomiędzy stronami poniesione przez nie koszty postępowania apelacyjnego wynoszące łącznie 10 800 zł. Powód poniósł koszty zastępstwa procesowego w kwocie 5 400 zł, a winien ponieść 35 % z kwoty 10 800 zł. Dlatego też zasądzona została od S. K. na rzecz Skarbu Państwa - Jednostki Wojskowej (...) w W. kwota 1 620 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Konsekwencją przegrania przez pozwanego procesu na etapie postępowania apelacyjnego w 65 % była konieczność rozliczenia nieuiszczonych kosztów sądowych, od których powód był zwolniony, tj. opłaty od apelacji. Odpowiadająca zasądzonemu roszczeniu część opłaty od pozwu, zasądzona od pozwanego, to kwota 11 877,15 zł, dlatego też Sąd Apelacyjny na podstawie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych zasądził od S. K. na rzecz Skarbu

Państwa – Sądu Okręgowego Warszawa – Praga w Warszawie kwotę 11 877,15 zł tytułem części nieuiszczonej opłaty od apelacji.